

Ennek a módját Smith Vilmos találta ki 1881-ben, de csak Edison alkalmazhatta eredményesen 1885-ben. A berendezés a következő: Az egyik vagonban (mondjuk a postakocsiban) egy 6 Bunsen-elemből álló villamtelep van elhelyezve, melynek egyik vezető-drótja a kocsi kerekére s innen az elszigetelő sínekre és földre, másika pedig kívül a tetejére vezet, melynek (valamint az egész vonat) tetején végig sodrony van kivesztve. Benn a vagonban dolgozó hivatalnok fülkagylóihoz sapkájánál fogva két telefon-cső van erősítve, előtte pedig egy Morse-féle közönséges telegráf-betűző áll, melyet a sürgöny továbbítására használnak. Már most, midőn ezen a táviratot elverik, ennek a zaja a hanghullámok útján felmegy a kocsitetőre s a drótra, innen aztán a levegő közvetítésével a közeli rendes táviró-sodronyokra. Mikor pedig ezen végig fut, hallhatóvá lesz a legközelebbi vasútállomás telefonában.

Természetes, hogy ily műveletek végrehajtásához kedvező pénzügyi viszonyok kívántatnak. Ezekért senki sem vállalhat felelősséget. — A pénzügyminisztertől sem szabad lehetetlen dolgokat követelni. Megfelelt az hivatásának és teljes méltánylást érdemel, ha a kedvező viszonyokat fel tudja használni. Nem a miniszter érdeme a viszonyok kedvezése, de a miniszter érdeme, ha azokat ki tudja aknázni, a pénzügyi helyzet javítására fordítani. És valóban büszke öntudattal utallhatott a pénzügyminiszter a legutóbbi pénzügyi vita alkalmával a tizennégy év előtti és mai pénzügyi helyzet közt való különbségre. — A kedvező helyzet előidézésében nemcsak az általános viszonyoknak, hanem a nemzet áldozatkészségének is nagy része van. Deficites államháztartás, újabb és újabb adósságok kötése nem az az állapot, mely a gazdasági életet fejleszthetné, virágzásra juttathatná. A nemzet készségesen meghozta azokat az áldozatokat, vagy megnyitotta azokat a jövedelmi forrásokat, melyek arra szükségesek voltak, hogy az állam hitele megerősödjék, hogy az államháztartásban rend uralkodjék, a deficites gazdálkodás megszűnjék. A pénzügyminiszterrel együtt a nemzet is büszke öntudattal tekinthet vissza a múltra és jogos reményeket merithet a jövőre.

B e l f ö l d.

Brassó, jun. 12. (Nógrádvármegye főispánja.) A hivatalos lap a következő királyi kéziratot közli: A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott közmunka- és közlekedésügyi magyar miniszterem előterjesztésére: Gróf Gyürky Abrahám Nógrádvármegye főispánját ezen állásától, hosszas főispánsága alatt mindenkor tanúsított buzgó szolgálatának elismerése mellett, saját kérelmére felmentem és helyébe gr. Degenfeld Lajos országgyűlési képviselőt Nógrádvármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1889. évi június hó 5-én.

Ferencz József s. k. Baross Gábor s. k.

A zonatarifa.

Az új személydijszabás f. évi augusztus 1-én fog életbe lépni, még pedig a m. kir. államvasutak összes hálózatán, az időközben államosított magyar nyugati és budapest-pécsi vasutakkal együtt, valamint az északkeleti vasut kezelése alatt álló egész hálózaton (valamennyinél, a helyi érdekű vasutakat kivéve), úgy, hogy a közönségnek ezen időtől kezdve az ország minden irányában való könnyű mozgása, még soha fenn nem állott és még a szegényebb sorsúak által is elviselhető árak mellett lesz lehetséges. Ezen intézkedés hazánk közgazdasági viszonyainak oly kihatásokat nyújt, melyek jótékony következményeit ma még alig lehet áttekinteni.

Erre nézve elegendő arra utalni, hogy a legmagasabb menetdíj, 225 kilométeren túl személy- és omnibuszvonatoknál — a melyek között az eddig fennállott árkülönbség megszűnik — a III. osztályban 4 frttal, a II-ikban 6 frt 80 kr és az I-sőben 8 frttal — gyorsvonatoknál pedig csak 20 százalékkal nagyobb összegben, tehát 4 frt 80 kr, 7 frttal és 9 frt 60 kr-al van megállapítva.

Ezen díjak mellett tehát a leghosszabb ut is megtehető a m. kir. államvasutakon azon egyedüli korlátozással, hogy a menetdíjak azon esetben, ha az utazás Budapesten át történik, Budapestig és Budapestről újból, illetve külön számíttatnak.

Ezen korlátozás nem annyira a pénzügyi érdekek szemmel tartása miatt, mint főleg a főváros érdekében lett megállapítva.

Hogy a fentemlített menetárak mellett a jelenlegi menetdíjak 225 kilométernél nagyobb távolságoknál mennyire mérsékeltek, a következő táblázatból kivehető:

		Menetjegy ára o. é. frtban					
		Személy v. om. von.			Gyorsvonatoknál		
		I.	II.	III.	I.	II.	III.
Kassa	jelenleg	16 40	11 50	8 20	18 80	13 30	9 40
	jövőben	8 00	5 80	4 00	9 60	7 00	4 80
N.-Várad	jelenleg	14 90	10 40	7 40	17 20	12 20	8 60
	jövőben	8 00	5 80	4 00	9 60	7 00	4 80
Kolozsvar	jelenleg	24 10	16 90	12 00	26 50	18 70	13 20
	jövőben	8 00	5 80	4 00	9 60	7 00	4 80
Brassó	jelenleg	42 10	28 90	19 20	46 50	32 70	23 20
	jövőben	8 00	5 80	4 00	9 60	7 00	4 80
Arad	jelenleg	15 40	10 80	7 70	—	—	—
	jövőben	8 00	5 80	4 00	—	—	—
Zimony	jelenleg	19 90	13 70	9 10	23 30	16 40	11 70
	jövőben	8 00	5 80	4 00	9 60	7 00	4 80
Zágráb	jelenleg	22 70	16 70	11 40	—	—	—
	jövőben	8 00	5 80	4 00	—	—	—
Fiume	jelenleg	37 10	27 80	18 60	—	—	—
	jövőben	8 00	5 80	4 00	—	—	—
Bécs	jelenleg	10 50	7 50	5 50	12 00	9 00	6 00
	jövőben	9 00	6 80	4 50	10 80	8 50	5 40

De 225 klm.-en aluli távolságra is jelentékenyen szállíttatnak le a menetdíjak, úgy, hogy az a jelenlegi

árakkal szemben átlag mintegy 40%-nyi mérséklésnek felelnek meg, illetőleg, hogy ezentúl ugyanazon az áron lehet a felsőbb osztályban gyorsvonaton utazni, mint eddig személyvonaton az alsóbban és a személyvonatok felsőbb osztályaiban, mint eddig a vegyesvonatokban szintén az alsóbban.

Végre a szorosabb értelemben vett helyi, illetve szomszédos forgalomban is rendkívül olcsó viteldíjak állapítottak meg és pedig minden legközelebbi (szomszéd) állomással való forgalomban a III. osztályban 10 kr, a II. osztályban 15 kr és az I. osztályban 30 kr; a második szomszéd állomással való forgalomban pedig a III. kocsiosztályban 15, a II. 22 kr és az I. osztályban 40 kr.

Ezen nagymérvű díjleszállításnak az a célja, hogy ezen, eddig alig fejlődött és nagy emelkedésre képes szomszédos forgalmakban a kölcsönös érintkezés lehetőleg megkönnyíttessék.

A mi magát a díjszabást illeti, az, mint már előbb említettett, zóna-díjszabást képez, mely két csoportra van osztva és pedig: az első csoport 2 zónával az imént említett szomszéd forgalom részére és a második csoport 14 zónával a távolabbi forgalom számára.

A szomszédforgalom első zónájába tartozik a fentiek szerint minden két szomszédjegykiadó állomás közötti forgalom, valamint az ezek közt és a szomszédállomással való forgalom, valamint az ezen túl a harmadik állomásig fekvő megállóhelyek.

A szomszédos forgalomban kiadandó jegyek 10 darabból álló lapokban, valamint ott, a hol sűrűbb forgalom van, első sorban a főváros környékén 30 és 60 drbból álló füzetekben is lesznek kaphatók, — utóbbi esetben 5 százalék, illetve 10 százalékos engedménnyel — és csakis a kalauznak lesznek előmutatandók (ugy, mint ma a jegyfüzetek jegyeivel történik.) Ezen jegyek továbbá mindig mindkét irányban lesznek érvényesek, úgy, hogy egy menettérti jegy helyett mindjárt az indulásnál két ily jegy lesz váltható.

A távolabbi forgalmat illetőleg az első zónába, minden egyes állomásra nézve az attól 25 kilométerig fekvő állomások tartoznak. A 2. zónától a 11-ik zónáig az egyes zónák távolságai 15 kilométerenkint és a 12-iktől a 14-ik zónáig 25 kilométerenként emelkednek. Az első zóna menetdíjai személy- és vegyes- vagy omnibuszvonatoknál az I. osztályban 50, a II-ban 40, a III-ban 25 krt; gyorsvonatoknál pedig az I-ső osztályban 60, a II-ban 50, a III-ban 30 krt fognak minden mellékköték, ugyszintén a szállítási adó betudásával kitenni, mely menetdíjak a 12. zónáig ugyan-ezen összegekkel emelkednek.

A 13. zónában a menetdíjak 7 00, 5 30 és 3 50 frtot, illetve a gyorsvonatoknál 8 40, 6 50 és 4 20 forintot, a 14. végző zónában pedig — mint már említettett — 8 00, 5 80 és 4 00 frtot, illetve 9 60, 7 00 és 4 80 frtot fognak tenni.

Az egész díjszabás beosztás tehát a következő:

	Gyorsvonatoknál			Személyvon.-nál		
	I.	II.	III.	I.	II.	III.
o s z t á l y						
k r a j c z á r						
Ellső állomásig	—	—	—	30	15	10
Második állomásig	—	—	—	40	22	15
I. zóna 1—25 km.	60	50	30	50	40	25
II. > 26—40 >	120	100	60	100	80	50
III. > 41—55 >	180	150	90	150	120	75
IV. > 56—70 >	240	200	120	200	160	100
V. > 71—85 >	300	250	150	250	200	125
VI. > 86—100 >	360	300	180	300	240	150
VII. > 101—115 >	420	350	210	350	280	175
VIII. > 116—130 >	480	400	240	400	320	200
IX. > 131—145 >	540	450	270	450	360	225
X. > 146—160 >	590	500	300	500	400	250
XI. > 161—175 >	650	550	330	550	440	275
XII. > 176—200 >	710	600	360	600	460	300
XIII. > 201—225 >	840	650	420	700	530	350
XIV. > 225 km.-en túl	960	700	480	800	580	400

Az új személydijszabással kapcsolatosan a podgyász díjszámítása is szabályozandó volt, mire nézve szinte a közönség lehető kényelme és a kezelés elérhető egyszerűsítése tartatott szem előtt.

Megjegyezzük, hogy az eddig fennállott podgyász szabadsúly beszűnttetetik, a mi már annál is inkább indokolt, mivel semmi esetre sem mondható igazságosnak, hogy azon utas, ki a vasutnak nem ad át podgyászt továbbítás végett, ugyanannyit fizessen, mint azon többnyire jobbmódu utas, ki a vasutól ilyen külön szolgálmányt kíván. Hogy azonban e tekintetben azoknak is nyújtassék az eddigi állapottal szemben könnyebbités és egyszerűsítés, kiknek viszonyai nagyobb podgyásznak magukkal vitelét megkövetelik, a podgyász-forgalomban szintén olcsó zóna-díjak állapítottak meg, melyek szerint a podgyász-forgalomban is a jelenlegi magas díjakkal szemben jelentékeny árleszállítás áll be.

A podgyász díjazása ugyanis három zóna szerint fog történni, melyek 50 kilométerig, 51—100-ig és 100 kilométeren túl fognak terjedni.

A szállítási díjak pedig a feladandó podgyász-darabok száma alapján fognak akként kiszámíttatni, hogy egy darabért 50 kilogramm az I. zónában 0.25, a II. zónában, 0.50 és a III. zónában 1.00 forintot, 51—100 kilogramm súlyú podgyász darabért pedig az előbbi említett díjak kétszerese és 100 kilogrammon túl azok négyszerese fog számíttatni, mely rendszer mellett a podgyásznak időtrábló és úgy a vasutra, mint a közönségre nézve alkalmatlan megmázsáltatása a helyi forgalomban rendszerint mellőzhető lesz.

Megjegyzendő még, hogy az ugynevezett csoportosítható nemzetközi körutazási jegyek továbbra is fennmaradnak oly célból, hogy a közönségnek lehetővé tétessék ily jegyek alapján, úgy mint eddig, utazásokat a kül öldre mérsékelt áron összeállíthatni.

Megemlítendő még, hogy a magyar északkeleti vasut hálózatán kívül a kassa-oderbergi vasut is — egyelőre magyar vonalainak csatlakozó forgalmában az új menetárakat szintén életbe fogja léptetni, úgy hogy az ezen vasut állomásaival való forgalomban is igen jelentékeny díjleszállítások fognak mutatkozni.

Debreczeniek Brassóban.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet tanárai s növendékei — mint előre írták — vasárnap este érkeztek városunkba. A pályaudvaron szép számú közönség gyűlt egybe, kiknek nevében Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő magvas, rövid beszéddel üdvözölte a vendégeket, melyre Domokos Károly intézeti igazgató felelt, a kellemes meglepetés hangján köszönve meg a nem várt fogadtatást.

A vendégek — számszerint 45 — az „Europa” szállodában laktak, — hol megvacsorálva, nyugalomra tértek.

Hétfőn reggel 7 órakor a társaság a Czenket megmászta, nem győzvéen eleget bámulni azt a felséges kilátást, mely onnan kinálkodik. Nagy nehezen válhatván meg a Czenktől, lejöttek a lövöldébe, hol pihenő is, meg reggeli is tartatott.

Itt Alesius Oszkár városi tanácsos csatlakozott a társasághoz, ki szíves volt a vezetést átvenni. Miután körsétát tettek volna a Királyligetbe, fél tizenkét órakor a fekete-templomot nézték meg, hol megmutatták nekik annak gazdag kincseit s misemondó-ruháit. Majd az ág. ev. iskolák szép könyvtára és muzeuma lett meglátogatva, melyet Gross Gyula tanár ur volt szíves tőle minden alkalommal tapasztalt figyelemmel megmutatni.

Ezt követte a társas-ebéd, melyen magyarságunk néhány tagja is részt vett, nevezetesen: Folyovics M. kereskedő, Gencsy István kir. adófelügyelő, Koós Ferencz kir. tan. tanfelügyelő; Kopanits Ödön távirad. hivatali főnök; Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő; Szabó Sándor rendőrbiztos és Szerényi József szerkesztő. Ennyi magyar ember között természetesen nem volt hiány felköszöntőkben sem. Az első felköszöntőt mondá Koós Ferencz a brassói magyarság nevében a vendégekre, utána Domokos Károly igazgató a brassói magyarságra, Bekéssy László tanár Koós Ferenczre, Szűcs tanár Szerényi Józsefre, ez viszont a fogarasi ménesuradalom igazgatójára, Rottler Józsefre, mint a ki a vendégeket Brassóba hozta, Rottler József a brassói magyarság vezérférfiára. Ezeken kívül még sok toast mondatott, melyek közül csak Baliko Sándor tanulóét emeljük ki, a ki igen csinos beszédben köszöntötte fel a brassói magyarság jelenlévő férfait s a brassói magyar nőket.

A kedélyes ebédet a kocsik előállása zavarta meg. A társaság kocsikra ült s kirándult Hétfaluba, a csángó testvérek látogatására, hol ismét újabb meglepetések vártak.

Bácsfaluban szép számú csángóságtól körvezeve Borcsa Mihály ev. lelkész szép beszéddel fogadta a társaságot, egyuttal behívta azt, ismert vendégszerető házához egy pohár borra. Lett biz' abból több pohár is. Csernátfalú piacznán nemzeti zászlók között Kiss Árpád csernátfalusi ev. lelkész tartott szép beszédet, üdvözölve őket a csángók nevében. Mindkét beszédre Domokos Károly igazgató felelt, megköszönve a szívélyes fogadtatást. Mielőtt az igazgató beszélt, sűrű virágzápor hullott alá az „International” ablakából — szép kezek által dobátva.

Most megindult a nép tánca a piac közepén, melyet ez alkalomra Siposs János derék jegyző rendezett. Nem soká tartott, a fiatalok is belekerekedett a nép gyermekei közé, amugy debreczeniesen megfogtatva a csángó leányokat, no meg közbe uri kisasszonyokat is.

Innen a faragászati iskolába ment a társaság, hol gyönyörködött a szép faragászati munkákban, sajnálkozva, — hogy miért nincs ez Debreczenben. — Néhány csángó- és oláh ház belső berendezésének, valamint a csernátfalusi oláh templom megtekintése után vacsorához ült a társaság, dicsérve Gödriné ki-

tűnő s mégis bámulatosan olcsó konyháját. Itt Borcsa Mihály bácsfalusi lelkész mondott csinos felköszöntőt a vendégekre, kiknek nevében Békéssy László tanár felelt, poharát ürítve a legkitűnőbb csángó-papra s legjobb gazdára, Borcsa bácsira.

Vacsora után az ifjuság megint tánczra kerekedett, melyben csak a bácsfalusi nagy tűzvész zavarta meg, melyhez rohanva, becsületesen kivették részüket tanárok s tanítványok az oltás nehéz munkájából. Éjeli 11 órára járt már az idő, midőn visszatértek Brassóba.

Kedden reggel 9 órakor a társaság a Scherg W. s társa gyönyörű posztógyárát tekintette meg, melynek tulajdonosai a legnagyobb előzékenységet és figyelmet tanusították a vendégek iránt; innen Dück József börgyárába mentek, hol szintén szívélyes fogadtatásban részesültek.

Ebéd után még dr. Otrobán petroleumgyárát nézték meg, a honnan azután a legkellemesebb benyomások között tovább utaztak Fogarasra, hátra hagyva bennünk azt az érzést, melyet igazán kedves vendégek őket szívesen látott házigazdájuknál csak hagyhatnak.

Vidék.

Nagy-Teremi, 1889. június 4. é. n.)

Folyó évi május 30-ika Nagy-Teremi községének és vidékének olyan napja volt, melyet méltán sorozhatunk az ünnepnapok sorába. Ünneppé tették e napot az iskolák vizsgái s a menhely megnyitása, melyre Horváth László kir. tanfelügyelő ur is eljött hozzánk az állami iskolák vizsgáira s személyesen vezette azt s az állami iskola belételenek minden mozzanatáról élénk képet szerzett magának. Minden tétellel, minden mozdulattal nemcsak szakszerű felügyelőről, hanem meleg emberbaráti szeretetről tanuskodott, mintegy megtestesítve mutatva meg a vizsgán jelenlevő több száz embereknek, mikép kell a tanügy iránt lelkesülni, a gyermekben atyailag a bizalmat az idegen iránt is felébreszteni.

A délelőtti vizsga végén a tanfelügyelő ur a vizsgálatot teljesen sikerültnek mondván, megköszönte az iskola gondnokságának fáradhatatlan munkásságát s méltányolva a tanítók sikeres működését, kiemelte Kakasi Márton ref. lelkész és gondnoksági elnöknek az állami iskola sikeres missioi működése körüli nagy érdemeit s ez iskola felvirágzásáért tanusított, eléggé nem méltányolható, fáradhatatlan munkásságát.

Vizsga után Kakasi Márton lelkész hívta meg a tanfelügyelő, főszolgabíró urakat, a gondnokság és a tanítótestület tagjait ebédre, hol a házigazda és a szívélyes háziasszony szíves vendégszeretettel fűszerezte a véget érni nem akaró izletes étkeket fogyasztók kedélyét.

Délután pár ezer ember jelenlétében tartott meg a teljesen sikerült tornavizsga, melynek végeztével a tanfelügyelő ur kinyilatkoztatta, hogy a nagy-teremi iskola minden tekintetben méltán foglal helyet a minta-iskolák sorában.

Ugyanekkor az állami iskola gondnoksága és a tanítók az iskolával összeköttetésben felállított gyermekmenhely megnyitási ünnepélyével összekötött, zártkörű kosaras majálist rendeztek.

A menhely megnyitását a tanfelügyelő ur eszközölve, fennkölt szellemű, magvas beszédében meleg szavakban emlékezett meg azon kegyről, melyben a magas kormány Nagy-Teremi és T. Ujfala községeket részesítette; élénken ecsetelte a menhely célját, a menhely vezetőnőjét a gyermekek iránti anyai szeretetre intve. Az emberbaráti szeretettől áthatott beszédet a jelenvoit nagyszámu közönség szünni nem akaró éljenzéssel fogadván, a népiskola növendékei a »Talpra« című háromszólamu dalt énekelték, mire Kakasi Márton gondnoksági elnök, a gyermekmenhely vezetőnője, a szülőkre való hasznáról és előnyeiről népszerű felolvasást tartott, élénk képekben mutatva be a gyermekek munkakedvének következményeit. Az eszmékben gazdag felolvasás szintén éljenzéssel fogadtott; most a népiskola növendékei a »Házához« című három szólamu dalt énekelték. Még egy sikerült szavalt előadása után a nagy-teremi földmives-dalkör népdalegyveleget énekelt köztetszés mellett, mire a nagy számmal jelenlevő ifjuság tánczra perdült.

A tánczot 60—70 teritékű vacsora szakította meg, melynél Kakasi Márton gondnoksági elnök Horváth László kir. tanfelügyelő urra, megyei tanügyünk fáradhatatlan vezetőjére és eredménydus munkására

emelte poharát, mire a kir. tanfelügyelő ur a honoszeretet melegtől áthatott pohárköszöntőjében az összes jelenlevő vendégeket éltette.

Vacsora után szünni nem akaró jókedvvel folyt a táncz kivilágos kivraddig.

Bernád L.

Tanügy.

A brassói m. kir. állami polgári leány- és elemi iskolák 1888/9-ik tanévi vizsgálatainak sorrendje.

Junius 16-án d. e. az ev. ref. és ágost. evang. vallásu tanulók vizsgája a hittanból saját templomukban. Jun. 17-én d. e. 8 órától kezdve az elemi- és d. e. 10 órától a polgári leányiskola róm. kath. vallásu tanulói a hittanból. 17-én d. u. 2¹/₂ órakor a polgári leányiskola mind a négy osztálya ének- és zenéből. 18-án d. e. 8—9-ig a bolonya-külvárosi vegyes iskola, 9—11-ig a belvárosi elemi fiu-isk. róm. és 11—12-ig a polgári és elemi leányiskola görög keleti vallásu tanulói a hittanból. 18-án d. u. 2¹/₂ órától kezdve a belv. elemi leányisk. II. osztálya. 19-én d. e. 8 órakor ugyanott a II. és III. oszt. 21-én d. e. 8 órakor a belv. elemi fiuiskola II. és IV. osztálya. 21-én d. u. 2¹/₂ órakor ugyanott az I. és III. oszt. 22-én d. e. 8 órakor a belv. el. fiuiskola V. VI. csoportosított osztálya és az elemi leányiskola I. osztálya. 22-én d. u. 2¹/₂ órakor a belv. el. leányiskola III. és IV. osztálya. 24-én d. e. 8 órakor a polgári leányiskola I. osztálya. 24-én d. u. 2¹/₂ órakor a polgári leányiskola IV. osztálya. 25-én d. e. 8 órakor a polgári l. isk. II. és d. u. 2¹/₂ órakor a III. osztálya.

Az osztályvizsgálatok az illető intézetek helyiségeiben tartatnak s ugyanott lesznek kiállítva a nöikézimunkák is.

A brassói róm. kath. főgymnasium nyilvános vizsgálatainak rendje az 1888/9-iki tanév végével.

Junius 13-án 8—12-ig I. osztály hittan és földrajz. Jun. 13-án 2—6-ig V., VI., VII. osztály latin és görögnyelv. Jun. 14-én 8—12-ig II. és IV. osztály hittan, földrajz és történet. Jun. 14-én 3—6-ig III. osztály hittan és történet. Jun. 15-én 8—12-ig III. osztály latin és es magyarnyelv. Jun. 15-én 2—6-ig III. osztály latin, magyar és németnyelv. Jun. 17-én 8—12-ig I. osztály latin és magyarnyelv. Jun. 17-én 2—6-ig V., VI., VII. osztály hittan, történet és bölcsész. Jun. 18-án 8—11-ig IV. magyar, latin és németnyelv. Jun. 18-án 2—6-ig V., VI., VII. osztály mathesis, physika. Jun. 19-én 8—12-ig I., II. osztály számítás és rajzoló Geometria. Jun. 21-én szóbeli érettségi vizsga. Jun. 24-én 8—11-ig IV., V., VI., osztály természetrajz. Jun. 24-én 2—6-ig III., IV. osztály számítás és mértan, physikai-földrajz. Jun. 25-én 8—12-ig V., VI., VII. osztály magyar és németnyelv. 28-án d. u. 6 órakor zárúnnepély és a jutalmak kiosztása. Jun. 29-én 7¹/₂ órakor »Te Deum«, melynek végével a bizonyítványok és a tanodai értesítők kiosztatnak.

A vizsgákra és a zárúnnepélyre a t. cz. szülők és a tanintézet barátaai tisztelettel meghívattak.

A jövő tanév szeptember 1-én veszi kezdetét Brassó, 1889. június 1.

Az igazgatóság.

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hírek. Horváth Gyula képviselő ma d. e. Brassóba érkezett. Mint örömmel értesülünk, a nagynevű képviselő az egész nyarat Zajzonban szándékozik tölteni. — Gróf Bethlen Gábor főispán ma reggel Kolozsvárról székhelyére érkezett.

Dalestély. A brassói magyar dalárda szombaton f. hó 15-én este 8 órakor zártkörű dalestélyt rendez a Nr. I. nagy termében következő műsorral: *Dalárszózat*, Ábrányi Kornéltól, a *férfikar által*; *Magyar népdalok* Simonffy Kálmántól, a *férfikar által*; *Sopransolo*, *Lobenwein Ottilia* urnő által; *Völgy és bérce* Bartók Mihailovictól a *férfikar által*; *Fantasia hongroise* Grützmachertől, *Bergelt Albert* ur által; *Honfidal* Balogh Zimaytól, a *férfikar által* s végül *népdalok* a *férfikar által*. A változatos programmu estélyt ajánljuk a közönség figyelmébe. Előadás után táncz lesz.

Emke. Az Emke igazgató választmánya tegnap Kolozsvárt ünnepélyes gyűlést tartott, melyen tárgyalatott Kuun Kocsárd gróf nagyszerű alapítványa. Ezenkívül tárgyalatott több folyó ügy, melyek közül ki emeljük, hogy Beszterczén egy óvó felállithatására az Emke 9000 frton egy házat vásárol; az egyesület vagyona 407,640 frt 93 kr; a segesvári ev. ref. egyház templom felszentelésére képviselőkül kiküldettek Gál Domokos alispán, Sándor József titkár és Sztérenyi József jegyző.

Nagy tűz volt hétfőn este Bácsfaluban. Este 8 órakor a község ház harmadik szomszédságából hirtelen hatalmas láng csapott fel, mely rohamosan emelkedett. Egy szegény csángó-embar zsúpfedelű csüre gyúlt ki.

Szerencsétlenségre nagy szél is fújt, minek következtében az üszkök csak úgy repültek. Egymásután tíz csűr s három lakóház égett le földig, azután átcsapott a tűz a tulsó oldalra, hol Borcsa Mihály lelkész egy csürébe kapott, mely földig leégett. Csak nehezen sikerült Borcsa nagy méhesét megmenteni. Szerencsére ott a csűrön és egy benne volt kocsin kívül más nem égett le. De a másik oldalon csak terjedt a tűz tovább, úgy hogy a község háza és templom is komoly veszélyben forogtak, sőt a község házának csatornája égett is már. Mentésről szó sem lehetett. Egyrészt a szél miatt nem lehetett közelíteni, másrészt nem volt víz, sem tűzoltó-eszközök, a fecskendő pedig felmondta a szolgálatot. Egyetlen csákány sem volt kapható. Legmegbotránkoztatóbb azonban az a gyalázatos közöny volt, melylyel az ottani csángók és oláhok egyaránt viseltettek a veszély iránt, midőn összevissza alig 20 ember jött segítségre, míg a többi feléje sem jött. Jó szolgálatot tett a türkösi fecskendő. Derékasan viselte magát az előszietett csendőrség. Oly hatalmas volt a lángoszlop és oly nagy a füst, hogy járnai sem lehetett az utcán. Két sürgöny küldetett be Brassóba tűzoltóság után, de nem jött. Végre 1/4 10 órakor megjelent a helyszínen Jekelius szolgabíró, egy csendőrt küldve a derestyei állomásra, táviratozni Brassóba. Végre 10 óra felé kiért a brassói tűzoltóság is három fecskendővel, kiknek azután sikerült a már szűnőben levő tüzet teljesen eloltani és egy veszélyeztetve volt házat biztosítani. A tűz oka ismeretlen, de a gyújtogatás esete nincs kizárva.

Az új igazságügyi állami titkár. A költségvetési törvény tudvalevőleg fel fogja hatalmazni az igazságügyminisztert, az igazságügyminiszteriumban egy új államtitkári állás rendszerezésére. Az államtitkár kinevezése a költségvetési törvényjavaslat förendiházi elfogadása s legfelsőbb szentesítése után azonnal meg fog történni, s mint képviselői körökben tudni vélik, az igazságügyminiszter Czorda Bódog curiai bírót fogja ez állásra való kinevezés czéljából ajánlatba hozni a felség előtt.

Gyilkosság Hétfaluban. Gyilkosság történt vasárnap Bácsfaluban. Bartha János ottani lakosnak rossz családi élete volt. Azt hitte, hogy ennek az anyósa az oka. Bosszút forralt ellene, melyet vasárnapon ki is töltött: megrohanta anyósát egy éles törrel, felhajtva a hasát s átmetszve beleit. Majd feleségére rohant s azt is megsebesítette. Véres tettet azonban nem hajhatta végre, mert megakadályozták benne. Anyósa nemsokára meghalt, feleségének állapota azonban nem veszélyes. A tettest természetesen azonnal elfoglák. Hétfőn d. u. kiszállott a helyszínére a kir. ügyész, alügyész s törvényszéki orvos. A meggyilkolt anyóst még hétfőn d. u. eltemették.

A segesvári ev. ref. templom szentelése igen díszes ünnepélylyé ígérkezik lenni. Aznap, f. hó 23-án este hangverseny is fog tartatni, melyre a rendezőség felkérte városunk magyarságának kitűnő tagját, B i n d e r Jenő főreáliskolai tanárt is a közreműködésre, a ki e kérésnek eleget is fog tenni.

Villám-ütés. Folyó hó 5-én Vámos-Gálfalván (Kis-Küküllő m.) nagy eső és égháboru volt, mely alkalommal egy odavaló földmivest, Keszeg Ferencz nevezetűt a villám agyonsújtott. A szerencsétlen ember egy gyermeket hagyott hátra.

Francia hitelező egyesület Párisban. A bel- és külföldi hitelezők oltalmára a mind inkább a nemzetközi kereskedelem és forgalomba belopódzó iparlovagok és ámitók részéről kizsákmányolás ellen rövid idő előtt Párisban egy francia hitelező egyesület alakult, mely a nemzetközi jogirodájával a külföldi hitelezőknek segédkezet nyújt. A feltételek nagyon kedvezők. Az egyesület átvész polgári és kereskedelemjogi perlekedéseket, a nélkül, hogy a hitelezőtől előleget kérjen. A per elvesztésekor minden költségek a jogiroda terhére esnek, míg a nyert pernél a hitelező nem köteles többet fizetni, mint a mennyi költséget a maga kezére folytatott per okozott volna. A jogiroda igazgatója Viallate A. ur, a becsületrend lovagja.

Az »Utmutató«, a magyar és közös kötelekedési vállalatok egyedüli hivatalos menetrendkönyve tartalmazza a magyar, osztrák, közös és külföldi vasutak, a Dnnagőzhajózás és tengeri hajóknak legújabb menetrendjeit az indulási és érkezési időnek állomásról-állomásra való megjelölésével, felvilágosítást ad a fűrdőjegyekről az összes ármérésekre közvetlenül, csatlakozásokról s magában foglal sok oly hasznos tudnivalót, mely utazása lkalmával nélkülözhetlen semmi más menetrendkönyvben föl nem található. Egyébiránt megérdemli e mű hazai közönségünk hathatós pártfogását azért is, mert megbízhatóság dolgában fölül áll mindazon külföldi importált s idegen nyelvű menetrendkönyveken, melyek nálunk még mindig oly nagy számban vannak elterjedve. Ezek a külföldi könyvek a magyarországi vasuti államásokat következetesen német nevekkal ruházzák fel s németül is nyomják ki, miáltal a közönségnek nem csekély kellemetlenséget okoznak, a magyar »Utmutató« ellenben ugy a hazai, mint a külföldi állomásokat saját neveiken nyomtatja ki, értesítést ad a menetdíjakról, mérsékelt árakról, bérletjegyekről stb. Szóval aki utazni akar az vegye meg az »Utmutató«-t, melyben megtalál mindent, a mire szüksége van. Ára 50, postán 60 kr. Kapható a kiadóhivatalban, Budapestben, Podmanitzky-utca 17. és az ország valamennyi könyvkereskedésében és vasuti állomási pénztárnál.

Társszerkesztők:

— Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Segesvár.) Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyössi István (D-Szent-Márton.)

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérenyi József

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Funda pentru Școală - Sztérenyi József

Ajánlati hirdetés.

A brassói cellulose-gyár részvénytársaság Budapestén 15650 km. lucz- és jegenye-fenyőfának Zernesten, a városi pagonyban és 4530 köbméter lucz- és jegenye-fenyőfának, valamint 779 köbméter tüzelő bükkfának, Töresváron a városi pagonyban, leendő döntését és lehordatását a folyó 1889. évre kiadni szándékszik.

A szerződési feltételek a részvénytársaság erdészénél, Girtler Leonard urnál Zernesten és a részvénytársaság brassói irodájában, nagy-utca 529. sz. a. megtekinthetők.

Az ajánlatok 50 kros bélyeggel láthatók el és azon határozott nyilatkozatot kell tartalmazniok, hogy az ajánlattevő a szerződési feltételeket teljesen ismeri. Ezen ajánlatban az ígérati összeg egy számmal, mint betűkkel pontosan kitéendő, valamint az ajánlattevőnek lakhelye, vezeték- és keresztnéve is tüzetesen megjelölendő. Az ajánlatok 1889. évi június hó 17-ének déli 12 órájáig a részvénytársaság brassói irodájában okvetlenül benyújtandók.

A zernesti és töresvári pagonyokra külön-külön vagy együttesen is lehet ajánlatot tenni.

Az ajánlattevő által ajánlatához mindkét pagonyra együtt 500 frt; a zernesti pagonyra külön 350 frt és a töresvári pagonyra 150 frt bántpénz készpénzben csatolandó.

Az ajánlatok felett a társulat 1889. évi június hó 18-án határoz és azon esetben, ha az ajánlatok valamelyike el lesz fogadva, az illető ajánlattevővel a szerződés megkötetik, míg a többinek bántpénze azonnal visszaadatik.

A részvény-társaság fenntartja magának a jogot, bármely ígéretet — akár a legdrágábbat is el fogadni; vagy pedig valamennyi vagy csak egyes ajánlatokat visszautasítani.

Brassó, 1889. évi június 11.

A brassói cellulose-gyár részvénytársaság Budapestén.

Szám 399.—1889.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatási miniszterium az 1889. évi április hó 23-án kelt 8124. számú rendeletével a türkösi állami elemi népiskola épület és melléképületeinek felépítését, továbbá a meglévő régi iskolaépület helyreállítását 14378 frt 66 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fen temlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1889. évi július hó 5-ik napjának délelőtti 10 órájára a brassómegeyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Brassó, 1889. május hó 25-én.

A megyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Szám 1482.—1889. k. ü.

Hirdetés árlejtésre.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyi miniszterium a gyergyó-szentmiklósi kir. járásbírósi fogház felépítését 9510 frt 90 kr összeg erejéig engedélyezvén, ezen munkálat foganatosításának biztosítása céljából 1889. évi június hó 15-ik napjának d. e. 10 órájára a gyergyó-szentmiklósi kir. járásbírósi hivatalos helyiségében tartandó egy szóbeli, mint írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Versenyezni óhajtokat felhivom, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig, a nyíltan versenyezni óhajtok pedig szintén 5%-nyi bántpénzüket a tárgyalás megkezdése előtt, nevezett kir. járásbírósnál annnyival inkább beadni igyekezzenek, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó művelet és részletes árlejtési feltételek nevezett kir. járásbírósnál, ezen kívül utóbbiak még a brassói, kolozsvári, székesudvarhelyi és csik-szeredai királyi ügyészségeknél naponként a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Csik-Szereda, 1889. június 1.

A csik-szeredai kir. ügyészség.

Bartha Ignác,
kir. ügyész.

(526) 1—2.

Sz. 168.—1889. telekkvi számhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinki kir. járásbírósi mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Duvlea Hilár fogarasi ügyvéd által képviselt „Furnika” fogarasi takarékpénztár részvénytársaság mint végrehajtónak, sárosi 73. h. sz. Schindler György végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-sinki kir. járásbírósi területén lévő Sáros község határára fekvő, a sárosi 12. számú telekjegyzőkönyvben A + 5, 6, 8, 11, 14, 18—22, 25, 27, 29—31, 35, 37, 40, 41, 44, 45, 49—51, 53, 54, 56, 63, 66, 67, 69, 70, 74, 76, 78, 81, 83, 86, és 87. rendsz. alatt felvett ingatlanokra az árverést 312 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi június hó 28-ik napján délelőtti 9 órákor Sáros község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 31 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Sink, 1889. január hó 29.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Csernea,
kir. albiró.

(256) 1—1

H I R D E T É S E K

felvétetnek
a kiadó-hivatalban.

„THE GRESHAM” életbiztosító-társaság Londonban.

Ausztriai fiók: Bécs, Gisellastrasse 1. sz., a társaság saját házában.

Magyarországi fiók: Budapest, Ferencz József-tér, 5. és 6. szám, a társaság saját házában.

A társaság vagyona 1888. június 30-án frk. 102.846.222 47

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1888. június 30-án 19.161.298 73

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések és visszavásárlók stb. után a társaság fennállása óta (1848.) 205.158.040 —

A legutóbbi tizenkét hónapi üzleti idő alatt a társaságnál 50.971.150 —

értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társulat fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke 1561.757.690 —

értékre megy.

Tervezetek és minden közelebbi felvilágosítások az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok által adatnak.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Brünni posztók

elegáns
tavaszi v. nyári öltönyre
3.10 méteres darabokban, azaz 4 bécsi rőf,

4-80 frt. finom

6-— frt. finomabb,

7-75 frt. még finomabb

10-50 frt legfinomabb

valódi báránny-gyapjából,

valamint felsőkabát - posztók, se-

lyemmel átszőtt kamarnok, nyári

loden-, livrée - szövetek, mosható

ezérmaszövetek, finom és legfino-

mabb fekete posztó salon-ruhához

stb. stb. szétküld utóvét mellett a

solidnak s előkelőnek ismert

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünben.

Nyilatkozat: Mindenik szelvény

3-10 mtr. hosszú s 136 ctm. szé-

les, tehát teljesen elégséges egy

teljes férfi öltönyre.

Nagyobb mennyiség is küldetik.

A választott minta szerinti küldés-

ért kezesség vállalatik. 86 21—80

Minták ingyen s bérmentve.

Bécs, 1873.
Érdem-érem.

Páris, 1867.
Bronz érem.

London, 1878.
Disz-oklevél.

C S I K J Ó Z S E F

cs. és kir. kizárólag szabad. első szerémi

Portland cement- s vízhatlan mészgyár

Beocsinban.

7—30

Központi iroda és raktár: Budapest V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland cement és vízhatlan mészét,

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak.

—• Árjegyzék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik. —•

Kecskemét, 1872
Ezüst érem.

1875. Ujvidék,
Arany érem.

Szeged, 1878.
Érdem-érem.

Trieszt, 1882.
Arany érem.

Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdaccai

10 év óta tanárok, gyakorló orvosok s a közönség által mint olesó, kellemes, biztos, ártalmatlan házi- és gyógyszer alkalmazva s ajánlva. Kipróbálták:

Dr. prof. Virehow R.,

Berlin,

„ V. Gietl,

München (t),

„ Reclam,

Lipce (t),

„ V. Nussbaum,

München,

„ Hertz,

Amsterdam,

„ V. Korezynski,

Krakó,

„ Brandt,

Kolozsvár,

Dr. prof. v. Frerichs,

Berlin (t),

„ V. Seanzoni,

Würzburg,

„ Witt C.,

Kopenhaga,

„ Zdekauer,

Sz. Pétervár,

„ Soederstätt,

Kasan,

„ Lambl,

Varsó,

„ Forster,

Birmingham,

az altest szerveinek bajaiban,

máj- és aranyeres betegségekben, rendetlen székelésnél, makacs székrekedésben s az ebből eredő bajokban, mint. Fejfájás, szédülés, mellszorulás, nehéz légzés, étványhiány stb. Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdaccait, enyhe hatású miatt, a nők legzisebben használják s az erős, maró hatású savaknál, keserűízűeknél, cseppekkel, mixturáknál stb. többre becsüldökök.

Kellő óvakodás végett a vevő közönséget

még különösen arra figyelmeztetjük, hogy a forgalomban, csalódásig hasonló csomagolású svájci labdacskok is vannak. A vételkor, a dobozt körülő használati utasítást lebonvta, mindig meg kell nézni, hogy a doboz címlapja a fentebbi lenyomatot: egy fehér keresztet vörös mezőben s Brandt Rich. névalírását tünteti-e elő? Még arra is különösen figyelmeztetünk mindenkit, hogy Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdaccai, melyek a gyógyszerárakban kaphatók, csak 70 kr-os dobozokban (kisebkek nincsenek) árusítatnak el.

„ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe

átvesz bizományképen fizetéseket és inkassot

a bel- s külföldekre,

vásárol, elad- — s hitelez azokra — ércpénzeket, értékpapirokat és szelvényeket,

eszközöl vagy közvetít cheque-ket, utalványzásokat stb.

és különösen ajánlkozik mindennemű üzleti transactiok keresztülvitelére

Romániában.

Bővebbet az intézet irodájában

Brassó, főtér 90. sz. a. naponként

8—2 óráig.

(231 d) 1—12